

Les hirondelles

Las golondrinas

Ainarak

Français

Español

Euskara batua

Emilia Garcia, en costume aragonais de Salvatierra

Emilia Garcia, con traje aragonés, de Salvatierra

Emilia Garcia
Aragoiko jantzietaan

Elles étaient jeunes, vives, gaies, ces hirondelles venues de Navarre et d'Aragon, pour travailler la sandale à Mauléon. De 1850 à la fin des années 1880, cette activité resta artisanale et employa quelques 500 Souletins à domicile. Par la suite, les premières usines ouvrirent et la mécanisation demanda encore plus de main-d'œuvre. Cependant, beaucoup étaient partis vers l'Amérique du sud pour fuir la crise et la conscription, en particulier pendant la guerre de 1870-1871. On fit appel à la main d'œuvre espagnole toute proche.

Ces jeunes filles furent les premières à venir en France de l'automne jusqu'en mai, pour le trousseau et la dot. Mais si elles furent les plus nombreuses, elles ne furent pas les seules. Des hommes, à partir de 1870, sont aussi venus et ont travaillé dans les ateliers d'espadrilles, les carrières, à la construction de route, à l'électrification ou comme bûcheron.

Victorina Garcia (ouvrière chez Beguerie), en costume aragonais de Salvatierra

Victorina Garcia (obrera en la fábrica Beguerie), con traje aragonés de Salvatierra

Victorina Garcia (langilea Beguerie fabrikan), Salvatierrako aragoiar jantzietaan

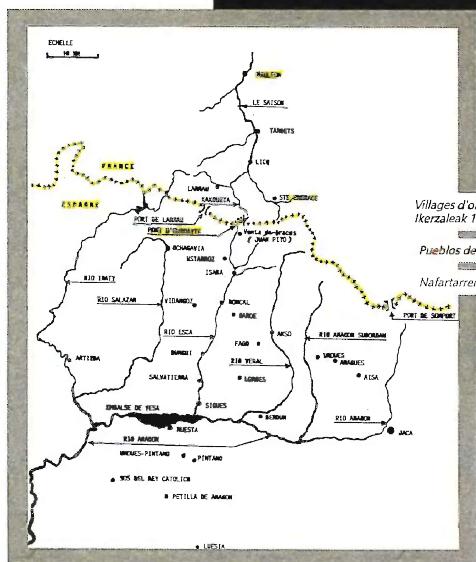
Denise Garcia, en costume aragonais de Salvatierra

Denise Garcia con traje aragonés de Salvatierra

Denise Garcia, Salvatierrako aragoiar jantzietaan

Nafarroa eta Aragoitik Maulerat espartingintzan lan egitera etorritako neska horiek gazteak, biziak eta alaiak ziren. Udzakenean etortzen eta maiztzean etxeratzan zirenez ainak deitu zitzuten. Maulen espartinak egitea ez da gaurko kontua. 1850. urteetik 1880ko hamarkadaren amaiera arte, haistik, lan hau osoki eskuz eta etxeetan egina zen. 500 zuberotar inguruak jardun zuten lan molde horretan. Gero, lehen lantergia eratu egin ziren eta haitan ezarritako makinek langile kopuru handiagoak beharri zitzuten. Alabaina, Zuberoan bertan ez zen nahikoa langile. Gizonzko ugari Hego Ameriketara desterritu ziren, Frantziak pairatzen zuen ekonomia gaitzaldiak beharturik. Askok era ihes egini zuten ere 1870-1871ko gerra ez egiteko. Gauzak horrela, Mauleko espartin egile industrialariek dei egin zieten mugaz haraindiko langileei.

Ainarak etortzen hasi ziren, beraz. Gehienak neskak ziren baina gizonezko zenbait ere etorri ziren 1870etik hasita espartin fabriketan, harrobietan, bidegintzan, zurgintzan, baita elektrifikatzeko prozesuan ere, lan egiteko.

Villages d'origine des Navarro-Aragonais. Source Ikerzaleak 150 Ans d'Espadrille à Mauléon

Pueblos de origen de los Navarro-Aragonenses

Nafartarraren eta Aragoiarren jatorrizko herriak

Ikerzaleak

Archéologie / Histoire / Patrimoine